

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos CLIII. — Izdan in razposlan 26. dne avgusta 1917.

Vsebina: (Št. 356 in 357.) 356. Ukaz o tem, da pišejo na Dunaju kupčevalci s premogom na drobno knjigo o dobivanju in oddajanju premoga. — 357. Ukaz o organizaciji in delokrogu središča za špirit.

356.

Ukaz voditelja ministrstva za javna dela z dne 10. avgusta 1917. l.

o tem, da pišejo na Dunaju kupčevalci s premogom na drobno knjigo o dobivanju in oddajanju premoga.

Na podstavi §§ 9 in 57 cesarskega ukaza z dne 24. marca 1917. l. (drž. zak. št. 131) za-
ukazujem tako:

§ 1.

Kupčevalcem s premogom na drobno na Dunaju se nalaga dolžnost pisati po priloženem vzorcu vsakdanje zabeleške o dobivanju in oddajanju goriv (knjiga o dobivanju in oddajanju premoga). Te zabeleške morajo obsegati: zalogo goriva od prejšnjega dne, množino dobljenega goriva, množino malim obrtnikom oddanega goriva z navedbo imena in stanovanja imetnika obrti, skupno število zasebnih gospodarstev, katerim se je dobavil premog na en dan, in skupna množina

tem gospodarstvom oddanega goriva, končno vsak dan ostalo zalogo goriva.

§ 2.

Kupčevalci s premogom na drobno morajo imeti knjigo o dobivanju in oddajanju premoga v svojih opravičnih prostorih pripravljeno, da jo vsakčes vpogledajo organi c. kr. policijskega ravnateljstva in tržnega urada mestne občine dunajske.

§ 3.

Prestopke tega ukaza kaznuje po § 11 cesarskega ukaza z dne 24. marca 1917. l. (drž. zak. št. 131) politično oblastvo z denarnimi kaznimi do 10.000 K ali z zaporom do 6 mesecev.

§ 4.

Ta ukaz dobi moč z dnem razglasitve.

Homann s. r.

[illegible]

357.**Ukaz urada za prehranjevanje ljudi v porazumu s finančnim ministrstvom z dne 24. avgusta 1917.1.****o organizaciji in delokrogu središča za špirit.**

Na podstavi zakona z dne 24. julija 1917. 1. (drž. zak. št. 307) se ukazuje tako:

§ 1.

(1) Organizacija in delokrog središča za špirit, ustanovljenega z ukazom trgovinskega ministra v porazumu z udeleženiimi ministri z dne 8. novembra 1915. 1. (drž. zak. št. 331), se novo uravnava tako:

§ 2.**Organi središča za špirit.**

(1) Organi središča za špirit so:

1. direktorij;
2. poslovodje.

§ 3.**Direktorij.**

(1) Za vodstvo opravil središča za špirit imenuje urad za prehranjevanje ljudi v porazumu s finančnim ministrstvom iz najmanj 6 in največ 12 udov sestoječ direktorij in določi izmed njega predsednika središča ter njegovega namestnika. Predsednik, njega namestnik ter udje direktorija izvršujejo svojo službo kakor častno službo.

(2) Direktorij vodi opravila središča za špirit po opravnem redu, ki ga sestavi sam in ki ga odobré vladni komisarij (§ 5).

(3) Opravilni red mora obsegati:

(4) Določila o pravicah in o krogu dolžnosti predsednika središča za špirit in njegovega namestnika, o tem, kako se sklicujejo seje direktorija, kako se sklepa in piše zapisnik v njih, kako se dostavljajo odločbe središča za špirit, ter določila, ki uravnavajo notranji tek opravil središča za špirit.

(5) Na vsakočasno zahtevanje vladnih komisarjev (§ 5) je privzemati na seje direktorija

izvedene zastopnike iz krogov kmetijstva, industrije, trgovine in porabnikov.

(6) Predsednik in, ako je zadržan, njegov namestnik zastopa središče za špirit na zunaj.

(7) Pravico podpisovati spise, ki obsegajo odločbe središča za špirit, imajo pravico ali predsednik ali njegov namestnik ali dva uda direktorija.

§ 4.**Poslovodje.**

(1) Za neposrednje vodstvo opravil središča za špirit postavi direktorij potrebno število poslovodij, ki prejemajo za svoje delovanje nagrado, ki jo določi direktorij. Poslovodje morajo pri poslovodstvu natančno slušati ukazila direktorija in so njemu odgovorni.

§ 5.**Državno nadzorstvo.**

(1) Središče za špirit je podrejeno neposrednje uradu za prehranjevanje ljudi in opravlja svoje delovanje po njegovih ukazilih. Državno nadzorstvo izvršujejo vladni komisariji, ki jih imenujeta urad za prehranjevanje ljudi in finančni minister. Vladni komisariji imajo pravico vpogledovati v vse zapiske in opravilne spise središča za špirit in zahtevati pojasnila, ki se jim zdé potrebna. Vabiti jih je na vse seje direktorija središča za špirit in pravico imajo tam povzeti besedo in staviti predloge, o katerih se mora sklepati; nadalje imajo pravico izvršitev sklepov direktorija in odredb organov središča za špirit odložiti dotlej, da končno veljavno odloči urad za prehranjevanje ljudi.

§ 6.**Delokrog središča za špirit.**

(1) Delokrog središča za špirit obsega:

1. Odkazovanje vsega v (kmetijskih in obrtnih) žganjarnicah izdelanega sirovega špirita in sirovega špirita, ki se še izdelava, dokler velja ta ukaz, in ki je pod vezjo potrošnine, čistilnicam in denaturovalnicam, da ga prevzamejo v čiščenje in denaturovanje.

2. Ustanavljanje prevzemnih cen, ki jih morajo čistilnice in denaturovalnice plačevati žganjarnicam za odkazani sirovi špirit, ter prevzemnih in plačilnih pogojev, kolikor ne storé

zadevna določila v pogodbah med žganjarnicami ali združenimi združbami žganjarnic na eni strani in čistilnic na drugi strani, da se more taka ustanovitev pogrešati.

3. Ustanavljanje izmere, v kateri je čistiti po točki 1 tega paragrafa dobavljeni sirovi špirit in ga ali kakor čiščeni špirit ali sirovi špirit izročiti v porabo, in izdajanje zadevnih ukazil.

4. Oproščanje iz čiščenja sirovega špirta dobljenih izdelkov in sirovega špirta, ki se spravi v promet brez čiščenja, za finančnouradno odpravo z učinkom, da je finančnouradna odprava za obdačenje ali davščine prosto porabo dopustna le na podstavi obvestila o oprostitvi, ki dojde državnim nadzornim organom od središča za špirit.

5. Razdeljevanje čistilnih izdelkov in sirovega špirta (točka 4) odjemnikom.

6. Ustanavljanje prodajnih cen za špirit, ako niso že ustanovljene ali se ne ustanove s posebnimi ukazi, in nadzorovanje, da se ljudje držé teh cen.

7. Podajati mnenja ob uravnavi gospodarskih vprašanj, ki se tičejo industrije špirta ali industrije, ki je z njo v zvezi, zlasti ob naredbah za uravnavo in pospeševanje izdelovanja, ob izdaji in izvrševanju uvoznih in izvoznih prepovedi, ob naredbah na polju socialne skrbi in ob vseh vprašanjih, ki se podajajo ob prehodu v mirovno gospodarstvo.

8. Vse druge naloge, ki so odkazane središču za špirit v že obstoječih ukazih in predpisih ali se odkazejo z bodočimi ukazi ali odredbami.

§ 7.

Odobrilna pravica vlade.

(1) Sklepi direktorija središča za špirit po § 6, točka 2, 3 in 6, potrebujejo izrečnega odobrenja in izpreminjajo se lahko po uradu za prehranjevanje ljudi v porazumu s finančnim ministrom.

§ 8.

Načela za odkazovanje in razdeljevanje.

(1) Po § 6, točka 1, se odkazuje in po § 6, točka 5, se razdeljuje po načelih, ki jih določi direktorij središča za špirit po ukazilih vladnih komisarjev.

§ 9.

Pravica pritožbe.

(1) Zoper odločbe in odredbe direktorija središča za špirit imajo udeleženci pravico pritožbe na urad za prehranjevanje ljudi, ki jo je vložiti pri središču za špirit na Dunaju v 8 dneh po vročitvi odločbe. Pritožba nima odložive moči.

§ 10.

Zapora.

(1) Ves špirit, kar ga je že v času, ko dobi ta ukaz moč, in kar se ga še izdelava, dokler velja ta ukaz, in ki je pod vezjo potrošnine, je dejan pod zaporo.

(2) Zapora ima učinek, da se more pod zaporo dejani špirit podelovati, porabljati, prostovoljno ali prisilno otujevati le po ukazilu središča za špirit in da se z njim ne more razpolagati brez ukazila središča za špirit.

(3) Zapora neha, ko se izvrše odredbe, ki jih je ukrenilo središče za špirit na podstavi določil § 6, točka 4 in 5.

(4) Ako ugasne ali se prekliče dovoljenje za davščine prosto porabljanje špirta, oživi zopet zapora gledé tega špirta, kolikor ga je v tem času še pri upravičenem prejemniku.

(5) Središče za špirit ima z odobrenjem urada za prehranjevanje ljudi pravico razpolagati tudi s takim špiritom, ki ni več pod zaporo, in dajati ukazila gledé njega nadaljnje prodaje in dobavljanja.

§ 11.

Prisilno odvzetje.

(1) Ako se izdelovalec, posestnik ali hranilec pod zaporo dejanega ali ne pod zaporo dejanega špirta brani slušati odredbo ali ukaz središča za špirit ali ako ni znana oseba ali bivališče tistega, ki ima pravico razpolagati s tem špiritom ali za čigar račun je vložen, more urad za prehranjevanje ljudi na predlog središča za špirit odrediti, da se prisilno odvzamejo te zaloge; razsodba ima moč zoper vsakega, ki ima pravice do zalog. Izvrši jo, držé se dotičnih davčnih predpisov, politično oblastvo I. stopnje po ukazilih, ki jih izda urad za prehranjevanje ljudi od primera do primera. Prisilno odvzete zaloge mora,

dotlej, da se odpeljejo, brezplačno in skrbno hraniti njih zadnji posestnik (hranilec).

§ 12.

Dolžnosti žganjarnic, čistilnic, posestnikov svobodnih skladov in posestnikov denaturovalnic.

(1) Kmetijske in obrtne žganjarnice, nadalje čistilnice, posestniki svobodnih skladov in posestniki denaturovalnic so dolžni pokoriti se vsem odredbam, izdanim v področju središča za špirit (§ 6). Kmetijske in obrtne žganjarnice ter čistilnice špirita so dolžne, dokler traja njihov obrat, 1. dne vsakega mesca naznaniti središču za špirit v prejšnjem mestu izdelane množine sirovega špirita in čistčenega špirita ter množine, ki se najbrže izdelajo v naslednjem mesecu, in mu tudi sicer na njegovo zahtevanje predložiti vse izkaze, ki jih potrebuje za izvrševanje svojih nalog.

§ 13.

Prevozna potrdila.

(1) Železnice ali parnoplavstvena podjetja smejo sprejemati v prevoz pošiljatve sirovega špirita in čistčenega špirita, všteti denaturovani špirit, ako presega teža pošiljatve 100 kg, le tedaj, ako je voznim listinam za vsako pošiljatev pridano prevozno potrdilo, ki ga je izdalo središče za špirit.

Za pošiljatve vojaške uprave ter za pošiljatve iz dežel ogrske svete krone ter iz Bosne in Hercegovine ni treba prevoznih potrdil.

§ 14.

Stroški središča za špirit.

(1) Za zalaganje stroškov poslovanja središča za špirit, kolikor se ne izterjajo izpolnjuje naloge,

ki so naložene središču za špirit po določilu § 6, točka 8, more središče za špirit z odobrenjem urada za prehranjevanje ljudi v porazumu s finančnim ministrstvom po ključu, ki ga določi direktorij, pobirati od žganjarnic, čistilnic in denaturovalnic prispevke, kojih višino je v naprej določiti za vsako obratno leto.

(2) Ostanek pobranih prispevkov, ki se poda, ko so založeni vsi stroški središča za špirit, je razdeliti po istem ključu na žganjarnice, čistilnice in denaturovalnice in ga vrniti upravičenim prejemnikom.

(3) Zaostali prispevki se morejo pobirati potom politične izvršbe.

§ 15.

Prestopki, kazni.

(1) Prestopke tega ukaza kaznujejo, ako dejanje ne spada po strožje kazensko določilo, politična oblastva I. stopnje z denarnimi kaznimi do 20.000 kron ali po svojem preudarku z zaporom do 6 mesecev.

§ 16.

(1) Ukaz trgovinskega ministra v porazumu z udeleženi ministri z dne 8. novembra 1915. l. (drž. zak. št. 331) o ustanovitvi središča za špirit in o prometu s špiritom se razveljavlja.

§ 17.

Začetek veljavnosti.

(1) Ta ukaz dobi moč z dnem razglasitve.

Höfer s. r.

Wimmer s. r.

